

SERVICIUL SITUAȚII DE URGENȚĂ

ANEXA nr. 3
la OMT nr. 1428 din 15.10.2019

INSTRUCȚIUNI PENTRU MANAGEMENTUL RISCOLUI ASOCIAȚ "PODURI ȘI BARAJE DE GHEAȚĂ PE DUNĂRE"

1. CARACTERISTICI GENERALE ALE RISCOLUI ȘI CONSECINȚELE ACESTUIA

Podurile și barajele de gheață conform definițiilor din DEX, reprezintă:

- **Barajul/zaporul**, se definește ca o îngrămadire de sloiuri de gheață care se formează primăvara într-un punct al unui râu, îndeosebi la coturi sau pe secțiuni de curgere mai înguste, datorită căreia se produc creșteri de nivel și inundații.

- **Podul de gheață** reprezintă un strat continuu de gheață care acoperă în întregime suprafața unui râu sau a unui lac ca urmare a unei perioade îndelungate de temperatură scăzută a aerului.

Temperaturile scăzute, înregistrate în perioada de iarnă, debitul și cotele apelor scăzute, pot conduce la producerea fenomenului de gheață pe întreaga lungime a sectorului românesc al Dunării (pod de gheață), grosimea gheții fiind direct proporțională cu scăderea temperaturii.

Formarea barajelor de gheață determină acumulări de apă în amonte creând pericolul depășirii cotelor de inundații.

2. CONSECINȚELE MANIFESTĂRII RISCOLUI "POLEI" ASUPRA MODURILOR DE TRANSPORT

Apariția fenomenului creează dificultăți navigației pe Dunăre, ceea ce implică prejudicii foarte mari companiilor ce desfășoară activitate economică legată de Dunăre (transport naval, manipulări, exporturi/tranzitări mărfuri, transport maritim, agenturare nave etc.).

Barajele de gheață care se pot forma pe anumite porțiuni ale Dunării, creând pericolul de inundații în zona acumulării, iar în cazul ruperii necontrolate, pot provoca eliberarea în aval a unui volum extrem de mare de apă într-un interval de timp extrem de scurt, având drept consecință, pe lângă inundațiile catastrofale, producerea de pagube prin deteriorarea construcțiilor hidrotehnice, dar și riscul de scufundare al navelor și ambarcațiunilor aflate prinse în gheață, ceea ce ar duce la pierderea încărcăturii (a mărfurilor de la bord) și potențial de contaminare a apelor Dunării cu această marfă, ca și combustibilul și materialele aflate la bordul navelor.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

Nu în ultimul rând, sunt puse în pericol vieți omenești, atât cele ale persoanelor ambarcate pe navele aflate în pericol, dar și al celor aflați în calea apelor.

Pentru înlăturarea acestui risc se impune spargerea barajului/blocajului existent și asigurarea unei curgeri fluente a Dunării astfel încât sloiurile de gheăță să nu se poată acumula și compacta.

Un alt pericol îl poate constitui afectarea instalațiilor de aprovizionare cu apă a orașelor dunărene, în sensul reducerii debitelor de apă datorită podurilor de gheăță sau a deteriorării acestora, datorită pătrunderii sloiurilor în unele elemente ale instalațiilor de captare și filtrare.

În cazul pericolului de inundații prin aglomerarea ghețurilor și revărsarea apelor sunt stabilite următoarele mărimi caracteristice:

- a) faza a I-a - atunci când gheăța se desprinde și sloiurile curg pe cursul de apă și apar mici îngărmădiri;
- b) faza a II-a - atunci când sloiurile de gheăță se aglomerează și cresc nivelurile în amonte;
- c) faza a III-a - atunci când sloiurile s-au blocat formând zăpoare ce conduc la producerea de pagube prin revărsare în amonte sau prin deplasarea sloiurilor în aval.

3. CADRUL GENERAL DE REFERINȚĂ AL INSTRUCȚIUNII

Riscul "baraje și poduri de gheăță pe Dunăre" este o asociere a riscului general "Temperaturi extreme" pentru managementul căruia, în conformitate cu anexa nr 1 din HG nr 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, este desemnat ca autoritate responsabilă cu rol principal Ministerul Mediului, iar ca autoritate responsabilă cu rol secundar este desemnat Ministerul Transporturilor.

Alte autorități implicate în managementul acestui risc asociat sunt: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Apărării Naționale, Autoritățile administrației publice locale, alte organizații și structuri conform domeniilor de competență, operatori economici/titulari de autorizație, alte organizații și structuri conform domeniului de competență.

Fiind un fenomen specific anotimpului de iarnă, ca risc asociat, "barajele și podurile de gheăță pe Dunăre" se înscrie în sfera managementului exercitat la nivelul Comandamentului Central de Iarnă constituit prin ordin al Ministrului Transporturilor, pentru fiecare sezon, în perioada 01.11 anul în curs, 31.03 anul următor.

Potrivit ordinului, Comandamentul Central de Iarnă acționează ca structură de suport decizional al Comitetului Ministerial pentru Situații de Urgență al Ministerului Transporturilor și pune la dispoziția Centrului Național de Coordonare și Conducere a Intervenției - CENCI/Ministerul Afacerilor Interne - MAI, informațiile necesare, în vederea coordonării tuturor forțelor de intervenție pentru asigurarea transportului naval în condiții corespunzătoare.

Entitățile Ministerului Transporturilor implicate în gestionarea riscului execută acțiuni de prevenire, răspuns și refacere/reabilitare. Acestea sunt: RA AFDJ, CN APDM SA, CN APDF SA, CN ACN SA, ANR și DTN/MT, punctele de observare, culegere și informare a datelor hidrometeorologice și a situației gheții.

4. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

a) Măsuri de prevenire

Instituțiile implicate în aplicarea măsurilor preventive sunt: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, prin Inspectoratul de Stat în Construcții, Ministerul Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne, prin Poliția de Frontieră, Ministerul Sănătății și Ministerul Transporturilor.

Ministerul Transporturilor - prin RA AFDJ, CN APDM SA, CN APDF SA și CN ACN SA, ANR, punctele de observare, culegere și informare a datelor hidrometeorologice și a situației gheții, previne participanții la traficul naval asupra pericolul formării barajelor și podurilor de gheață pe Dunăre.

b) Măsuri de răspuns

Potrivit prevederilor art.6 alin.(1) lit. c. din HG nr.557/2016 privind *managementul tipurilor de risc*, acțiunile de răspuns reprezintă ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru planificarea, organizarea, coordonarea și conducerea operațională a capabilităților implicate în acțiunile de intervenție operativă pentru limitarea și înlăturarea efectelor negative ale situației de urgență. Răspunsul se concretizează pe scurt în coordonarea operațională a forțelor de intervenție și în executarea misiunilor de sprijin.

Coordonarea operațională a acțiunilor de intervenție pentru managementul riscului asociat "baraje și poduri de gheață pe Dunăre" este asigurată de către Ministerul Transporturilor și Ministerul Afacerilor Interne prin *Coordonatorul acțiunilor de intervenție și Conducătorul intervenției la fața locului*, stabilit după caz.

Coordonarea intervenției pe timpul barajelor și podurilor de gheață pe Dunăre se impune cu prioritate pentru salvarea vieții persoanelor, precum și pentru asigurarea continuității activității socio-economice.

Acțiunea de intervenție pe timpul barajelor și podurilor de gheață pe Dunăre, vizează asigurarea transportului naval pe Dunăre, prin patrularea navelor în scopul împiedicării formării podurilor de gheață precum și prin spargerea controlată a barajelor în scopul asigurării curgerii fluente a sloiurilor și prevenirii inundațiilor, precum și colaborarea interinstituțională pentru asigurarea traficului naval în condiții de baraje și poduri de gheață, în scopul ajungerii la persoanele aflate în dificultate, precum și asigurarea activităților economice.

Forțele de intervenție implicate în managementul riscului aparțin Ministerului Mediului prin Agenția Națională de Protecție a Mediului, Ministerului Apelor și Pădurilor, Ministerului Afacerilor Interne prin CNCI, *Coordonatorul acțiunilor și Conducătorul intervenției la fața locului*, structurile IGSU, structurile Poliției de frontieră, Ministerului Apărării Naționale, Autorităților administrației publice locale prin structurile SVSU și operatori economici sub contract și Ministerului Transporturilor.

Ministerul Transporturilor asigură cu entitățile din subordine/sub autoritate, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 1668/2012 privind organizarea intervenției împotriva gheții pe Dunăre, pe Canalul Dunăre-Marea Neagră, pe Canalul Poarta Albă- Midia -Năvodari și în porturile de pe acestea, transportul naval pe Dunăre și canalele navigabile iar la solicitarea comandantului acțiunii, participă la asigurarea unor căi de acces către persoanele/localitățile izolate datorită formării podurilor de gheață și barajelor pe Dunăre.

c) Măsuri de refacere/reabilitare

Măsurile de refacere/reabilitare cuprind "investigarea/evaluarea post-eveniment" și "restabilirea stării de normalitate".

Investigarea / evaluarea post-eveniment reprezintă ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimente asociate acesteia;

Restabilirea stării de normalitate constă din ansamblul măsurilor de readucere în parametri de funcționare, reparare, recondiționare, a obiectivelor și instalațiilor afectate în scopul reluării activităților sociale și economice cotidiene.

Investigarea/evaluarea post-eveniment se execută de către: Ministerul Public, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - prin Inspectoratul de Stat în Construcții, Ministerul Mediului - prin Agenția Națională de Protecție a Mediului, Ministerul Apelor și Pădurilor, Autoritățile administrației publice locale și Ministerul Transporturilor.

Ministerul Transporturilor - prin structura abilității Compartimentul investigații incidente și accidente în transporturile navale participă la activitatea de investigare a accidentelor și incidentelor navale datorate podurilor de gheăță și barajelor pe Dunăre, precum și consecințele asupra intreruperii activității economice specifice (transport naval, manipulații, exporturi/tranzitări mărfuri, transport maritim, agenturare nave etc.)

Restabilirea stării de normalitate

La această activitate participă Autoritățile administrației publice locale, Operatorii economici/titularii de autorizație și Ministerul Transporturilor.

Ministerul Transporturilor - prin RA AFDJ, CN APDM SA, CN APDF SA și CN ACN SA, ANR, punctele de observare culegere și informare a datelor hidrometeorologice și a situației gheții, asigură continuitatea transportului pe Dunăre, precum și repunerea în funcțiune a instalațiilor portuare afectate de acțiunea barajelor și podurilor de gheăță.

5. CONDUCEREA ȘI COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR

Conducerea și coordonarea entităților ministerului implicate în gestionarea riscului "baraje și poduri de gheăță pe Dunăre" se asigură în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Transporturilor emis anual pentru perioada 01.11 anul în curs, 31.03 anul următor în care sunt prevăzute elementele decizionale, dispeceratele, structurile de intervenție, precum și modul de asigurare a fluxului informațional între acestea.

În acțiunile de intervenție în comun cu alte structuri, conducerea intervenției este asigurată de șeful structurii de intervenție al entității/MT (respectiv RA AFDJ, CN ACN SA), iar coordonarea intervenției se face de către conducătorul acțiunii/MAI prin *Conducătorul intervenției* la fața locului.

6. LOGISTICA ACTIVITĂȚILOR

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

Dotările cu mijloace tehnice sunt cele din înzestrarea entităților, cele prevăzute a fi asigurate conform planului de achiziții, precum și cele menționate în subcontractele de închiriere și în OMTI nr. 1668/2012 privind organizarea intervenției împotriva gheții pe Dunăre, pe Canalul Dunăre Marea Neagră, pe Canalul Poarta Albă Midia Năvodari și în porturile de pe acestea.

7. DISPOZIȚII FINALE

Prezentele instrucțiuni vor fi puse în aplicare de entităților responsabile, după aprobată și difuzare. Un exemplar va fi înaintat Ministerului Mediului, autoritate responsabilă cu rol principal în gestionarea riscului principal "Temperaturi extreme".

8. LEGĂTURI UTILE

STRUCTURA	TELEFON	ADRESA E-MAIL
Departamentul pentru Situații de Urgență	021 312 2547 021 313 7155 fax	dsu@mai.gov.ro
Centrul Național de Conducere Integrată -CNCI Direcția Generală Management Operațional Dispecerat	021 264 8614 021 303 7080 int: 10240, 10982, 10976 IC 12204/12205 021 264 8708 fax 021 206 0934 fax 0755 087 252	cnci.dgmo@mai.gov.ro spoi.do.dgmo@mai.gov.ro
Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției CNCCI Ciolpani	021 369 8769 021 369 8771 fax 021 303 7080 int: 23730, 23713 021 369 8780 fax IC 21112 / 21126	cncci.ciolpani@igsu.ro
Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Dispecerat	021 208 6150 021 242 0377 021 242 0990 fax IC 13673 / 13674 0746 269 322	igsu@mai.gov.ro
Inspectoratul General al Poliției Române	021 335 3339 021 208 2525 021 336 5425 fax	centrul.operational@politiaromana.ro igpr@politiaromana.ro
Inspectoratul General al Jandarmeriei Române	021 319 8058 Dispecer 021 409 6131 IC 16028 / 16026 021 409 6534 fax 021 319 8041	jandarmerie@mai.gov.ro
Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	021 316 1497 021 408 7424 fax 021 312 1189 fax	igpf@mai.gov.ro cnc.pfr@igpf.ro

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

STRUCTURA	TELEFON	ADRESA E-MAIL
Inspectoratul General de Aviație al MAI Dispecerat	021 310 4399 021 311 3909 fax 0755 090 110	igav@mai.gov.ro
Ministerul Economiei	021 202 5106 021 202 5140 021 202 5426 021 202 5177 fax COSU: 021 202 54 01	secretariat.aparare@economie.gov.ro sop.cmopsu@economie.gov.ro press@economie.gov.ro
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	0372 111 506 0372 111 337 fax COSU: 0372 111 421 COSU: 0749 129 854	info@mdrap.ro presa@mdrap.ro cosu@mdrap.ro
Ministerul Sănătății	021 307 2531 tel/fax 021 312 4916 021 307 2591 021 307 2690	relatii.publice@ms.ro
Ministerul Mediului Situații de Urgență, PSI	021 408 9605 021 408 9615 fax 021 408 9601 0741 037 656	relatii.public@mmediu.ro
Ministerul Apărării Naționale	021 410 4040 Tel/fax 021 402 3400 021 319 6022	drp@mapn.ro presamapn@mapn.ro
Ministerul Afacerilor Interne	021 303 7080 021 264 8677 021 264 8677 fax	petitii@mai.gov.ro
Ministerul Energiei	021 407 9921	comunicare@energie.gov.ro